

De moord op een dienstmeid in Groenlo in 1846

In het religieus museum de Crypte in Gennep is onlangs een aantal brieven boven tafel gekomen over een moord op een dienstmeid in 1846 waarvoor een kapelaan uit Groenlo is veroordeeld. Niet geheel duidelijk is wat de nieuwswaarde is van deze brieven die zijn overgeschreven door Stitzinger, en waarvoor nu kennelijk publiciteit wordt gezocht.

Het museum stelt dat er een aantal nieuwe zaken boven tafel is gekomen en met elkaar in verband is gebracht, die niet eerder zo bij elkaar kwamen.

In een Oldenzaalse kroniek uit 1883¹ wordt hierover door een tijdgenote o.a. het volgende verhaald, waar de auteur spreekt over pastoor Hoogveld in Groenlo:

“Dat ZEW. niet gezien is in Grol laat zich begrijpen. Zijn voorganger den heere Jan Willem Boschker was alles voor allen, dit schaad hem nog meer, ...

Door het ongelukkig geval in julij 1847 met kapelaan Ch. Gepkens, daardoor heeft hij veel geleden, en hield hem steeds voor den dader van den mislukten aanslag (op Maria Wiegerink), de pastoor, mijn broeder J.C.A. ten Bosch waren ook als getuige opgeroepen. Na zijne gevangenstraf van 20 jaren volbragt te hebben is hij in het strenge klooster te Achel boetvaardig omstreeks 1879 gestorven.

Toen dit plaats greep was den gehelen Achterhoek ziek er van, het onderzoek te Grol duurde drie dagen, den vierden dag werd hij na Zutphen gebracht, angst en verslagenheid lag op ieders gezicht te Lezen. Nu behoef ik niet te zeggen wat heer Boschker er onder leed, en de gemeente dacht altijd dat Gepkens onschuldig is veroordeeld. Vele dachten ook gegrond anders. Thans rust hij in vrede. Amen”

Een aantal bronnen geeft veel meer achtergrond informatie:

1. De relevante krantenartikelen uit die tijd.
2. Maria Wiecherink, slachtoffer van gebeurtenissen en omstandigheden, door H.G.Nijman, In Tijdschrift Grols verleden nr 1, jaargang 1, april 2001:
3. Regtsgeding tegen Jan ter Linde, eene Bijdrage tot het Regtsgeding tegen den Kapellaan Christiaan Gepkens. Vaderlandsche Letteroefeningen, J. Az. Doijer en G. van Eldik Thieme. 1847.
4. Stukken betreffende de strafzaak tegen Christianus Gepkens, kapelaan te Groenlo, beschuldigd van een poging tot moord op Maria Wiegerink, 1846, met stukken betreffende het proces tegen Jan ter Linde uit Haaksbergen, beschuldigd van laster aan het adres van Maria Wiegerink met betrekking tot genoemde moordpoging, 1846, 1847. Inv. Nr 268 van de collectie Rijsenburg
5. Regtsgeding tegen Christianus Gepkens, inv, nr. 123 in Het archief van de R.K. Parochie van de H. Calixtus en de H. Maria Moeder Gods te Groenlo, 1750-1980
6. Proces-verbaal van een klacht door F. ten Voorde over hetgeen geschiedde op 7 februari 1847, inv. Nr. 1927 van archief 0139 van het Gemeentebestuur Groenlo, (1793) 1811 - 1932 (1952).

Gepubliceerd op www.vanbatenborgh.nl. versie 28 augustus 2011.

¹ Aantekeningen van Bijzonderheden, voorgevallen in Oldenzaal en Lichtenvoorde' uit 1883 van Vrouwe Maria Helena Catherina van Basten Batenburg.